

Historický kalendář na rok 2019

Pavel Drábek

In memoriam

1439 – zemřel lékař, teolog a přírodovědec mistr KŘIŠŤAN z Prachatic (nar. 1366?), autor rukopisného herbáře a dalších lékařských spisů, latinských i českých.

1519 – narodil se italský botanik Andrea CESALPINI (†1603), který objevil a popsal příbuznost rostlin.

1529 – německý lékař PARACELSUS (1493–1541) napsal spis nazvaný „Paragranum“. V něm uvedl, že obecnými základy lékařství jsou fyzika, astronomie, alchymie a etika.

1549 – sbírka lékařských předpisů v řečtině „Dynameron“, pocházející ze začátku 14. století, byla přeložena do latiny. Její používání u nás doporučil r. 1592 profesor Adam ZALUŽANSKÝ (1558–1613).

1659 – Lékařská fakulta UK vydala trojjazyčnou (latinsko-německo-českou) lékárenskou sazbu, obsahující 1 655 položek.

1699 – v Praze vyšla trojjazyčná (latinsko-česko-německá) lékárnická sazba: „TAXA vel VALOR omnium medicamentorum... Cena neb wyměření wssech Lékařstw, jak prostých, tak skládaných, jak Chymických, tak Galenických a w Městských Apatykách Pražských ku prodánj se nacházejících... Der Wert oder Preiss aller Artzneyen...“

1709 – v Berlíně se narodil lékárník a chemik Andreas Sigismund MARGGRAF (†1782), objevitel přítomnosti cukru v různých rostlinách (např.

1747 v řepě). To bylo využito za napoleonských válek, kdy v důsledku blokády byl nedostatek třtinového cukru.

1739 – v Praze vyšla nejstarší památka naší lékopisné literatury „Dispensatorium medico-pharmaceuticum Pragense...“ Kromě cizích přípravků uvedlo některá „pražská“ léčiva, např. „Electuarium antifebrile Pragense“.

1784 – nařízením Českého gubernia vzniklo lékárnické grémium. Gremiální organizace řídila českou farmacii až do roku 1948, kdy byla násilím zrušena. Poslední starosta hlavního grémia (PhMr. Zdeněk KOČKA) byl poté bezdůvodně uvězněn 2 roky v Jáchymově.

1789 – francouzský chemik Antoine Laurent LAVOISIER (1743–1794) vydal spis „Traité élémentaire de chimie“, který byl první soustavnou učebnicí moderní chemie.

1799 – ve Francii byl úředně zaveden metrický systém.

1809 – narodil se Charles DARVIN (†1882), autor spisu o vývoji přirozeným výběrem druhů „On the Origin of Species“ (1859).

1819 – bratři PRESLOVÉ vydali knihu „Flora Čechica“.

1819 – zemřel profesor PhMr. MUDr. Johann Christoph Joseph von FREYSMUTH (nar. 1819), profesor chemie a farmacie na pražské lékařské fakultě.

1829 – narodil se německý chemik August KEKULE (†1896), autor strukturní formule organických sloučenin.